

Uitbreidingsplan Begraafplaats Sliedrecht

'naar een toekomstbestendige begraafplaats'

Projectplan Sliedrecht, juni 2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding/aanleiding

2. In- & uitbreidingsbegraafplaats

- 2.1 Inbreiding 1 'Particuliere graven nieuwe gedeelte'
- 2.2 Inbreiding 2 'Achter de urnennissen'
- 2.3 Inbreiding 3 'Eigen graven oudste deel westelijk veld opgehoogd gedeelte'
- 2.4 Inbreiding 4 'Rand begraafplaats Stationsweg'
- 2.5 Inbreiding 5 'Particuliere graven nieuwste gedeelte A'
- 2.6 Inbreiding 6 'Rand aan de Savornin Lohmanlaan'
- 2.7 Uitbreidingsgedeelte 'groenstrook' (noordzijde)

3. Bijkomende opgaven

- 3.1 Verkeersontsluiting Achterom
- 3.2 Doortrekken regionale snelfietsverbinding Tiendweg
- 3.3 Voorplein
- 3.4 Tweede toegangspoort aan de noordkant inclusief parkeren
- 3.5 Asfalteren bestaande wandelpaden
- 3.6 Tijdig ruimen van graven

4. Beheerdersonderkomen

5. Juridisch-planologisch

6. Participatie/communicatie

7. Planning

8. Kostenraming

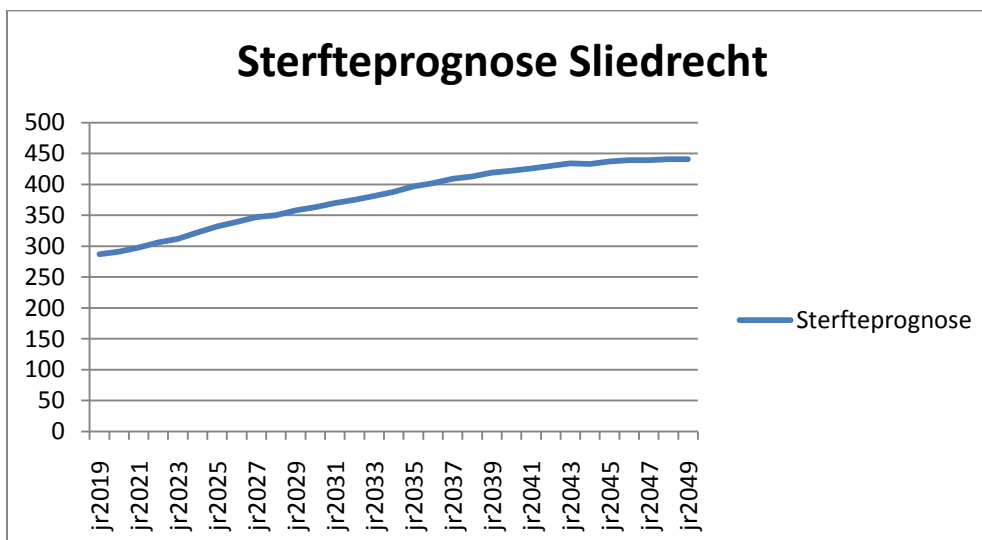
9. Risico's en beheersmaatregelen

1. Inleiding

De begraafplaats binnen de gemeente bestaat al sinds 1885. Dit betekent dat bijna iedere inwoner van Sliedrecht wel een bijzondere relatie heeft met deze plek. Om de begraafcapaciteit ook in de komende decennia toereikend te houden is het noodzakelijk om binnen vier tot zes jaar maatregelen te nemen. De afgelopen jaren is er onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om op een duurzame en toekomstbestendige manier met dit vraagstuk om te gaan. De complexiteit van het vraagstuk is aanleiding geweest voor verschillende onderzoeken, scenario's en plannen, waarvan de haalbaarheid en wenselijkheid nader is onderzocht.

Zo is vanaf 2015 voor het eerst gesproken over het vergroten van de capaciteit van de begraafplaats. Vanaf die tijd zijn er opties voor een tweede begraafplaats elders in Sliedrecht onderzocht op een locatie in de polder ten noorden van het spoor of op de locatie waar de huidige Seats and Sofa's gevestigd is. Deze opties kenden grote nadelen zoals de noodzaak om gronden te verwerven, lange procedure- en realisatietijd en mogelijke bezwaren van inwoners door het verplaatsen van de begraafplaats buiten het centrum. Verder zijn ook de benodigde globale investeringskosten van een alternatieve locatie en de bijkomende exploitatiekosten voor het in bedrijf hebben van twee begraafplaatsen gedurende de komende 40 jaar argumenten geweest voor een nadrukkelijke voorkeur voor het oplossen van dit vraagstuk op de huidige locatie. Ook hebben er in 2017 maatschappelijke discussies, een inloopavond en een online poll plaatsgevonden over de haalbaarheid en wensen voor een tweede begraafplaats. Hier is destijds uitgekomen dat het merendeel van de inwoners van Sliedrecht de huidige locatie uitgebreid wil zien en weinig voelt voor een tweede locatie.

In de zomer van 2018 heeft adviesbureau KYBYS een behoefte- en capaciteitsonderzoek uitgevoerd. Hierbij is onderzocht hoe groot de uitbreiding van de begraafcapaciteit moet zijn om toekomstbestendigheid te kunnen borgen. Onderstaande grafiek toont aan dat de sterftecijfers in Sliedrecht de komende jaren nog zal toenemen. Verder heeft het onderzoek van KYBYS geleid tot nieuwe inzichten voor het vergroten van de capaciteit op de huidige locatie, door een combinatie van inbreiding en uitbreiding. Dit moet samen met het 'tijdig' ruimen van grafrijen volstaan, om voor de komende decennia voldoende begraafcapaciteit beschikbaar te hebben.

Afbeelding1: Sterfteprognose (Bron: Primos Prognose, d.d. mei 2020
(Onderzoekscentrum Drechtsteden)

De gemeenteraad heeft in februari 2019 een krediet beschikbaar gesteld om de uitbreidingsplannen en bijkomende opgaven nader te onderzoeken.

In het verlengde van het behoefte- en capaciteitsonderzoek heeft er in de zomerperiode van 2019 geotechnisch onderzoek plaatsgevonden om te bezien of de voorgestelde inbreidings- en uitbreidingslocaties ook daadwerkelijk technisch ontwikkeld kunnen worden tot begraafplaats. Hieruit is gebleken dat het daadwerkelijk begraven op de voorgestelde locaties op een aantal plaatsen een aanzienlijke ingreep vergt, maar wel degelijk technisch mogelijk is.

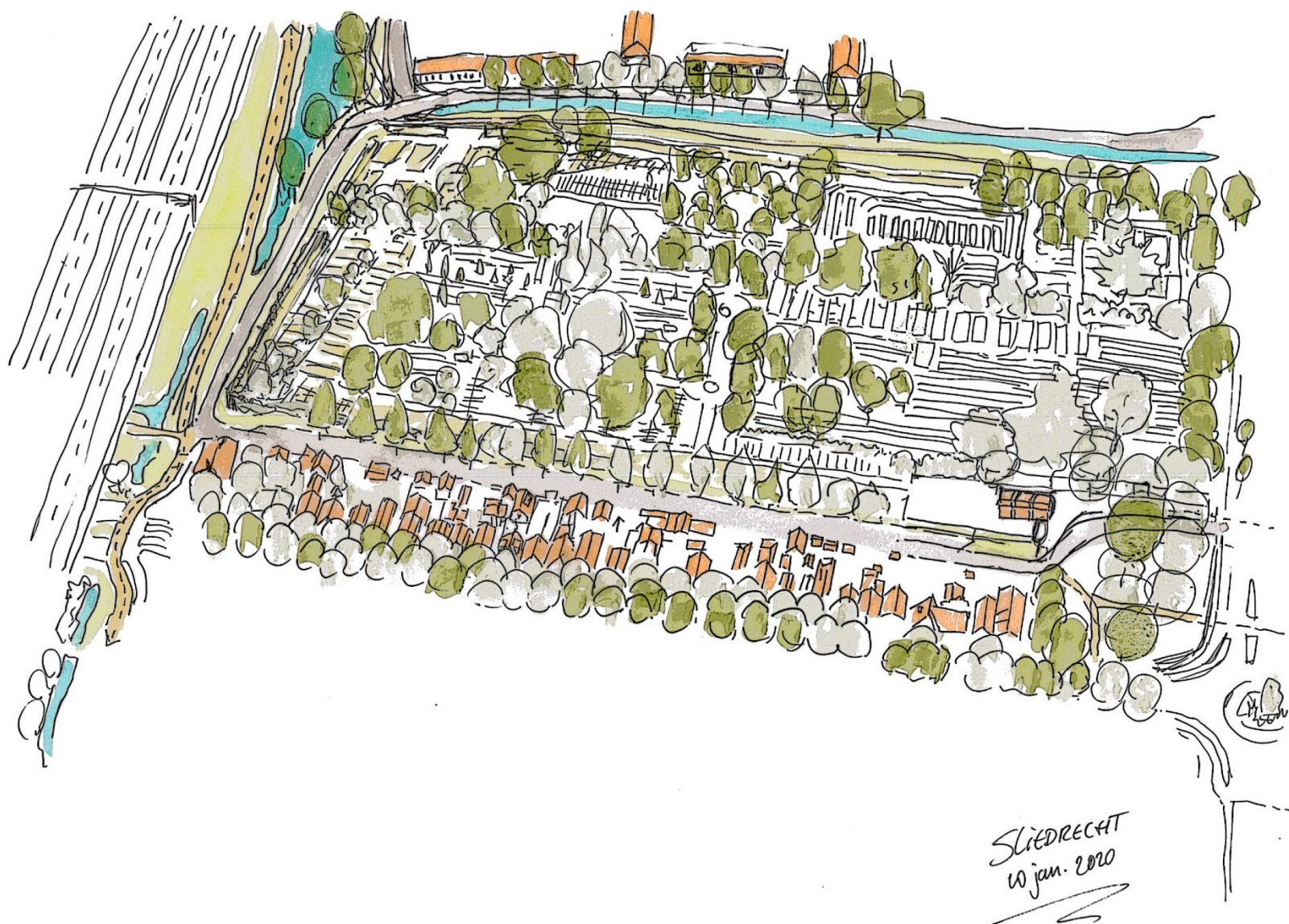
Met het project voor de uitbreiding van de begraafplaats wordt ook een aantal bijkomende opgaven gerealiseerd. Enerzijds noodzakelijk om daarmee de uitbreidingslocatie aan de noordzijde mogelijk te maken, en anderzijds om aan andere ambities invulling te geven.

Het bestaande beheerdersonderkomen is gedateerd, er is achterstallig onderhoud en qua uitstraling en beoogde functie is het niet passend bij de begraafplaats. Er komt een nieuw beheerdersonderkomen. In het verlengde van het nieuwe beheerdersonderkomen wordt voor een deel van het voorplein een aantal kleine aanpassingen gemaakt. Verder zal de Goeman Borgesiusweg die toegang geeft tot het 'Achterom' worden verlegd. Deze nieuwe ontsluiting is nodig om daarmee ruimte te creëren voor de uitbreiding (locatie 7 aan de noordzijde) van de begraafplaats. Een laatste ambitie die is vertaald in een deelopgave is het realiseren van een tweede toegangspoort aan de noordzijde van de begraafplaats, ter hoogte van de Goeman Borgesiusweg, die mogelijk in de toekomst als tweede ingang van de begraafplaats kan dienen.

Daar waar mogelijk zal afstemming plaatsvinden met andere lopende projecten rondom de begraafplaats. Zoals het opwaarderen van het Achterom tot fietsstraat om daarmee de fietsverbinding van het centrum naar het station te verbeteren.

Om tot daadwerkelijke uitvoering over te gaan is dit projectplan opgesteld. Dit projectplan dient als leidraad voor de ontwikkelingen en als onderbouwing voor de financiële investeringskosten. Op onderdelen zal verdere uitwerking noodzakelijk zijn en toont dit projectplan enkel een oplossingsrichting met globale investeringsramingen.

De totale investeringskosten geven de bandbreedte aan waarbinnen het totale project realiseerbaar zou moeten zijn. Definitieve keuzes in de uitwerking van de deelplannen en de fasering in daadwerkelijke uitvoering, zal er toe leiden dat op onderdelen de investeringskosten moeten worden bijgesteld.

2. Inbreiding en uitbreiding

Voor de totale inbreiding en uitbreiding van de begraafplaats zijn zeven locaties benoemd in het behoefte- en capaciteitsonderzoek, d.d. augustus 2018. Voor deze locaties is een geotechnisch onderzoek uitgevoerd (d.d. september 2019) om te bezien of het ook daadwerkelijk technisch mogelijk is om te begraven op voorgestelde locaties. Verder is per locatie benoemd wat er moet gebeuren om ook daadwerkelijk te kunnen begraven. In totaal is er ruimte gevonden voor 931 nieuwe graven. Samen met het 'tijdig' ruimen van oude grafrijen is de huidige begraafplaats toekomstbestendig, zodat ook in de komende decennia voldoende begraafmogelijkheden beschikbaar blijven.

Vanuit het behoefte- en capaciteitsonderzoek blijkt dat de benodigde ondergrens aan extra begraafcapaciteit een stuk lager ligt dan het maximale aantal van 931 nieuwe graven. Samen met het tijdig ruimen van grafrijen, zou een toevoeging van ca. 400 nieuwe graven voldoende moeten zijn om toekomstbestendigheid te garanderen. Dit biedt keuzevrijheid in de ontwikkeling van locaties en/of in de fasering in tijd.

Een rondgang over de begraafplaats leert dat er enkele relatief eenvoudige oplossingen zijn, die op korte termijn zijn te realiseren. Daarnaast zijn er oplossingen die qua ingreep grootschaliger zijn, meer tijd in beslag nemen, mogelijk negatieve effecten kennen op bijvoorbeeld het groen en budgettair een flinke investering vragen.

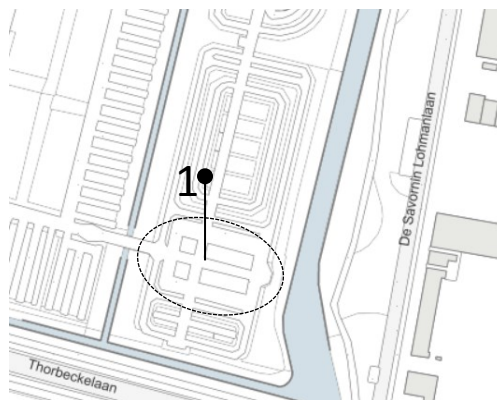
	Locatieomschrijving	Maximum aantal graven
Inbreiding 1	Particuliere graven nieuwe gedeelte	59 graven
Inbreiding 2	Achter de urnen nissen	51 graven
Inbreiding 3	Eigen graven oudste deel westelijke veld opgehoogde gedeelte	19 graven
Inbreiding 4	Rand begraafplaats Stationsweg	64 graven
Inbreiding 5	Particuliere graven nieuwste gedeelte A	47 graven
Inbreiding 6	Rand aan de Savornin Lohmanlaan	137 graven
Uitbreiding 7	Groenstrook (noordkant)	554 graven*
Totaal		931 graven

Afbeelding 2: Ontwikkellocaties begraafplaats

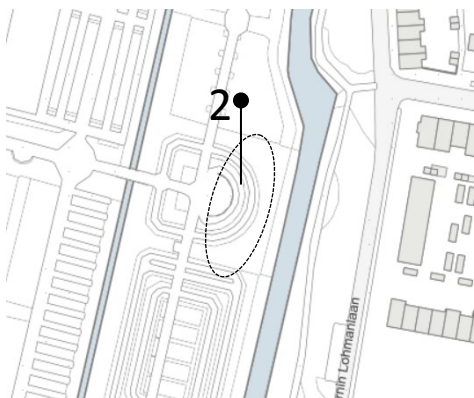
2.1 Inbreiding 1 'Particuliere graven nieuwe gedeelte'

Op het grafveld 'particuliere graven nieuwe gedeelte' is het mogelijk om 59 nieuwe graven te realiseren. Er is hier relatief weinig voorbereiding nodig. Wel zullen tien beeldbepalende berkenbomen gekapt moeten worden en er zal een pad moeten worden aangelegd. Met de ontwikkeling van deze inbreidingslocatie ontstaat er voor een periode van ongeveer een jaar ruimte om te begraven.

2.2 Inbreiding 2 'Achter de urnennissen'

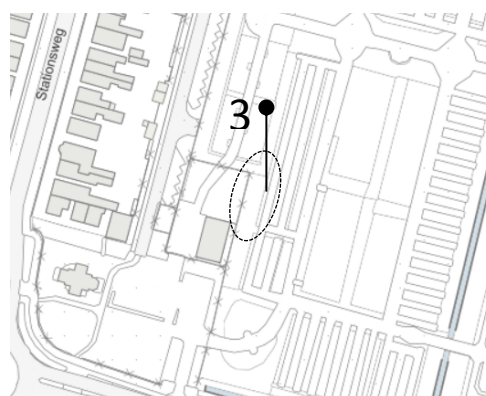
Achter de huidige urnennissen is momenteel een boomschors pad aanwezig met het idee hier een asverstrooiingsplaats te realiseren. Hier zijn echter anno 2020 nog geen verstrooiingen geweest. Dit maakt het mogelijk om het groen en de bomen tegen de achterkant van de omliggende graven weg te halen en hier een nieuwe rij graven te creëren. Hier ontstaat dan ruimte voor 51 nieuwe graven. Daarmee kan er ongeveer een jaar lang worden begraven.

Met het creëren van graven op deze locatie, komt een potentieel nieuwe asverstrooiingsplaats te vervallen. Hiervoor in de plaats is het oude verstrooiingsveld reeds opgeknapt en in gebruik genomen. Deze oplossing biedt voldoende ruimte voor asverstrooiing.

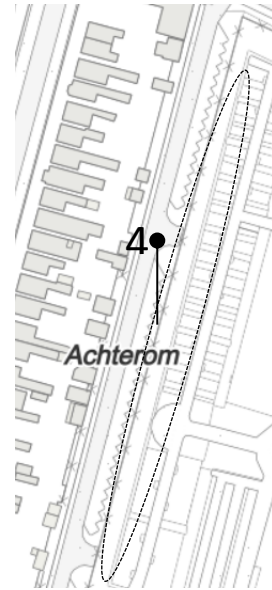
2.3 Inbreiding 3 'Eigen graven oudste deel westelijk veld opgehoogd gedeelte'

Op inbreidingslocatie drie is het mogelijk om op de rand van het veld richting het beheerdersonderkomen 19 nieuwe graven te realiseren. Hiermee ontstaat ruimte om ongeveer vier maanden langer te kunnen blijven begraven. Dit veld moet deels worden opgehoogd en beplanting moet worden verwijderd. Aan deze kant van het veld staan geen monumentale bomen. Wel moet een nieuwe afscheiding tussen de graven en het opslagterrein en een nieuw pad worden gerealiseerd.

2.4 Inbreiding 4 'Rand begraafplaats Stationsweg'

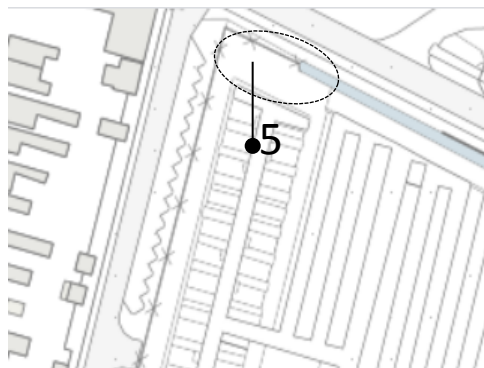
De rand van de begraafplaats aan de Stationsweg bestaat uit een hekwerk, groen en een ligusterhaag. Deze haag loopt tot het einde van de begraafplaats. De ruimte van de heg tot het hek bedraagt circa zes meter. Deze ruimte loopt af naar het niveau van het Achterom. Het is mogelijk om hier 64 nieuwe graven te creëren, dat gelijk staat aan circa een jaar tijdwinst om te kunnen begraven. De bestaande bomen op het niveau van het Achterom blijven zo veel mogelijk gehandhaafd. Bij de realisatie vormt dit wel een risico. De damwand moet zoveel mogelijk buiten de kroon van de Metasequoia's geplaatst worden, het eventueel inkorten van de Metasequoia's is indien noodzakelijk een optie. Over de hele lengte wordt een nieuw pad aangelegd met daarnaast de graven. Hierbij is rekening gehouden met ruimte voor nieuwe bomen of beplanting. Voor de afscheiding tussen de begraafplaats en het Achterom kan gedacht worden aan een hoge groene haag over de gehele lengte. Het ophogen betekent op deze locatie ook dat het grondwater omhoog gaat. Om risico's op overstromingen tot een minimum te beperken zullen hier maatregelen genomen moeten worden.

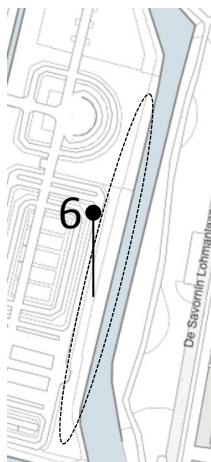
Afbeelding 3: Principeschets inbreidingslocatie 4

2.5 Inbreiding 5 'Particuliere graven nieuwste gedeelte A'

Op de kopse kant van grafvak 'particuliere graven nieuwste gedeelte A' is een grote heg en een sloot aanwezig. Bij het verwijderen van deze groene heg is het mogelijk hier 47 nieuwe graven te realiseren. Met 47 nieuwe graven kan er ongeveer negen maanden langer worden begraven. Voordat op deze locatie daadwerkelijk begraven kan worden zal dit gedeelte moeten worden opgehoogd tot het niveau van de begraafplaats. Locatie vijf is zowel verbonden met uitbreiding van locatie vier als locatie zeven.

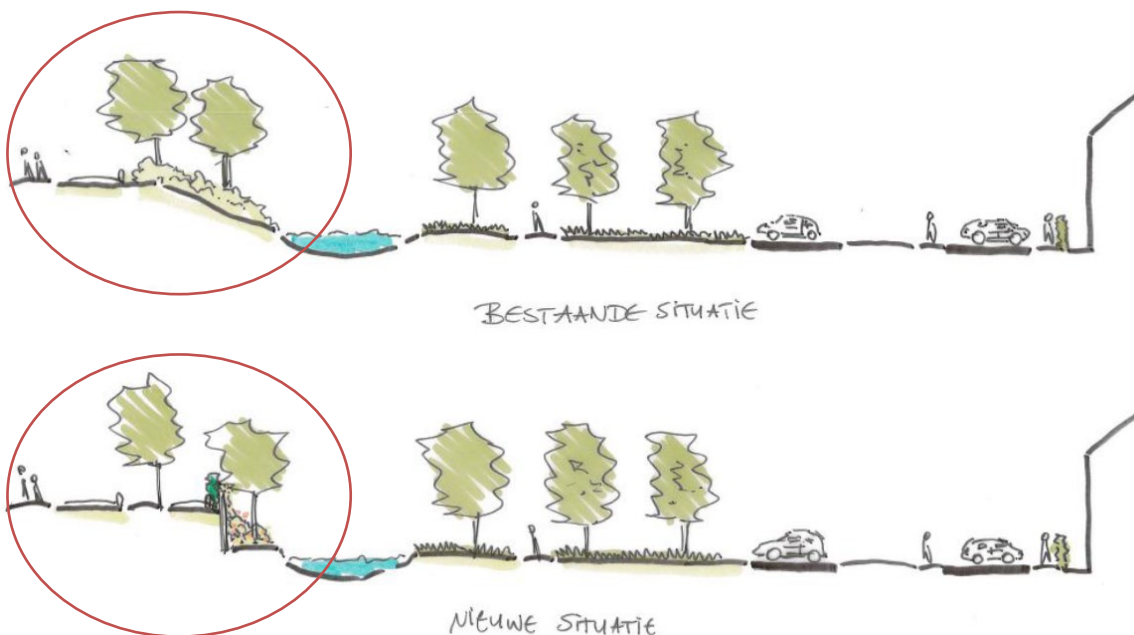

2.6 Inbreiding 6 'Rand aan de Savornin Lohmanlaan'

Tussen de bestaande graven op het deel 'particuliere graven nieuwe gedeelte' en de watergang aan de kant van de Savornin Lohmanlaan is er een mogelijkheid tot uitbreiding. Een nieuwe grafrij met een pad zou van dit grafveld kunnen lopen tot voorbij de urenissen. Omdat er op korte afstand tussen de ophoging en de watergang een hoogte overbrugd moet worden is het gebruik van keldergraven hier voor de hand liggend. Hiervoor zullen wel bestaande beplanting en bomen moeten worden verwijderd. Er is fysiek ruimte om 137 keldergraven te realiseren, rekening houdend met de inplant van nieuwe bomen of beplanting. Daarnaast is het van belang dat een groene afscheiding wordt terug geplaatst richting de bebouwing van de Savornin Lohmanlaan. Met de ontwikkeling van deze locatie kan ongeveer twee jaar langer worden begraven.

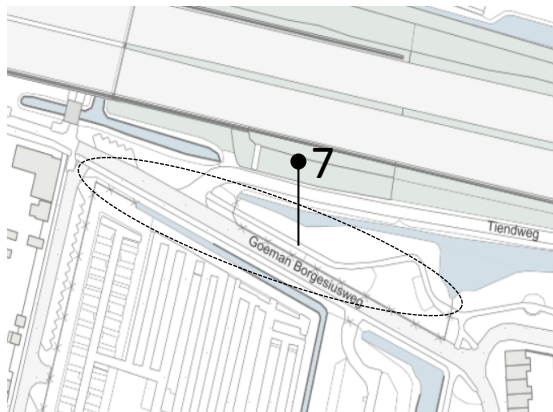
Door de keldergraven te benutten voor 'algemene graven' is het ruimen van een graf ook eenvoudiger en hygiënischer in toekomstig beheer en onderhoud.

Afbeelding 4: Principeschets inbreidingslocatie 6

2.7 Uitbreidingsgedeelte 'groenstrook' (noordzijde)

In het behoefte- en capaciteitsonderzoek is geconstateerd dat er extra begraafruimte binnen de contouren van de begraafplaats (locatie 1 t/m 6) kan worden gerealiseerd. Buiten de begraafplaats, aan de noordzijde, loopt de Goeman Borgesiusweg met daar aansluitend een groenstrook. Aan de noordzijde van deze groenstrook bevindt zich de regionale fietsverbinding Tiendweg en de Rijksweg A15. De begraafplaats zou aan deze zijde fors kunnen uitbreiden met maximaal 554* plaatsen (exclusief een ruimtereservering voor een tweede toegangspoort c.q. ingang met een gelimiteerd aantal parkeerplaatsen). Om deze uitbreiding in z'n geheel mogelijk te maken moeten een aantal forse boven- en ondergrondse ingrepen plaatsvinden.

De groen- en waterstructuur (noord-zuid) van de begraafplaats wordt noordwaarts doorgetrokken tot aan het water (oost-west) zodat de uitbreiding qua structuur en visueel onderdeel gaat uitmaken van de begraafplaats en zodat de hoofdwatergangen met elkaar in verbinding staan. Daarnaast wordt ruimte gereserveerd voor een tweede toegangspoort met daarbij een gelimiteerd aantal parkeerplaatsen zodat er mogelijk in de toekomst een tweede ingang in gebruik genomen kan worden (lees paragraaf 4.2).

Met de uitbreidingslocatie aan de noordzijde is de begraafplaats voor de komende decennia toekomstbestendig.

Noodzakelijke ingrepen

Met de ontwikkeling van locatie zeven aan de noordzijde zijn forse ingrepen noodzakelijk. Het bestaande gebied is zowel bovengronds- als ondergronds niet toegerust op het functioneren als begraafplaats.

Er ligt een stamriool, deze is in 2013 nog gerenoveerd (gerelined) en kan nog tientallen jaren mee. Ontwerptechnisch is het mogelijk om deze ruimte vrij te houden van graven. Dit betekent wel een ander inrichtingsontwerp en een reductie van ongeveer 50 graven. Het eventueel verplaatsen van de rioolbuis behoort ook tot de mogelijkheden maar vraagt een extra investering van € 182.872,- (ex BTW). Hierbij is uitgegaan van het complete werk. Tevens is er een percentage voor risico's en de VAT kosten (*voorbereiding, administratie en toezicht*) opgenomen. Met de verdere detaillering van het ontwerp en het maken van keuzes kunnen de investeringskosten hoger of lager uitpakken.

Daarnaast liggen er ook ondergronds een hogedruk gasleiding (8bar) en twee belangrijke elektra MS tracés (Stedin). Tevens liggen er nog OV kabels (Stedin), deze moeten worden verplaatst. Hiervoor is ruimte gevonden onder de verlegde Goeman Borgesiusweg (lees paragraaf 4.1). Dit vraagt een extra investering van € 367.334,- (ex BTW). Hierbij is uitgegaan van het complete werk. Tevens is er een percentage voor risico's en de VAT kosten (*voorbereiding, administratie en toezicht*) opgenomen. Met de verdere detaillering van het ontwerp en het maken van keuzes kunnen de investeringskosten hoger of lager uitpakken.

Bovengronds zijn de ingrepen ook fors. Zo moet de Goeman Borgesiusweg worden verplaatst. Deze weg fungeert als ontsluiting van het Achterom (lees paragraaf 4.1). Tevens is het doortrekken van de fietsverbinding Tiendweg noodzakelijk om ruimte te creëren (lees paragraaf 4.2). Daarnaast zal het gehele deelgebied gemiddeld 1,70 meter moeten worden opgehoogd tot het niveau van de begraafplaats. Hierdoor moet een stalen damwand de uitbreiding scheiden van het water aan de noordzijde.

Een laatste niet onbelangrijke noodzakelijke ingreep betreft het verleggen van de watergang tussen de huidige grens van de begraafplaats en de Goeman Borgesiusweg. Dit betreft een C-watergang met een oppervlakte van ongeveer 250 m². Deze zal moeten worden verlegd c.q. gecompenseerd om aan de waterbergingsopgave te voldoen. In afstemming met het Waterschap Rivierenland is een passende locatie gevonden. De compensatie kan plaatsvinden tussen de Goeman Borgesiusweg en Tiendweg, waarbij wordt aangesloten op de bestaande watergang. De compensatie op deze plek lijkt de minste impact op de omgeving te hebben. Ook met betrekking tot beheer en onderhoud van de watergang is dit een goede compensatieplek.

**Het verleggen van de Goeman Borgesiusweg (lees H3.1) moeten we rekening houden met een reductie van ca. 150 graven ten opzichte van het maximum aantal van 554 voor de uitbreidingslocatie aan de noordkant (locatie 7).*

3. Bijkomende opgaven

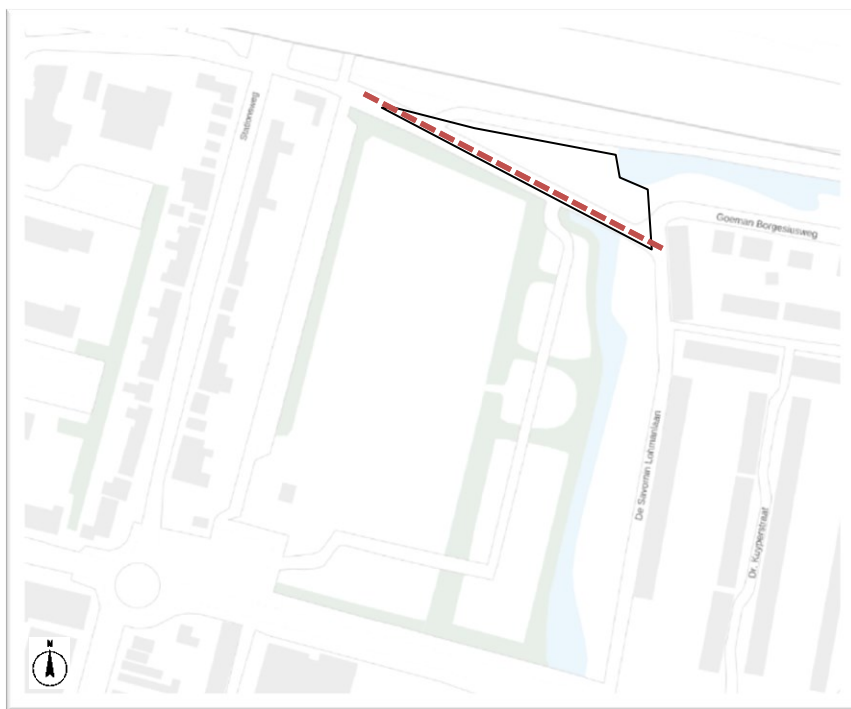
De ontwikkelingen rondom de begraafplaats op de huidige locatie brengt een aantal bijkomende opgaven met zich mee. Deze zijn deels noodzakelijk om de uitbreidingsmogelijkheid aan de noordkant (locatie 7) te kunnen realiseren. Zo moet er bijvoorbeeld een bestaand hondenuitrenveld aan de Goeman Borgesiusweg worden verplaatst, waarvoor nog een nieuwe locatie gezocht moet worden. Daarnaast is er nog een aantal bijkomende opgaven die invulling geven aan gemeentelijke ambities. Dit hoofdstuk gaat in op deze bijkomende opgaven.

In dit stadium van het project is er voor een aantal opgaven gewerkt met globale investeringsraming, die in een later stadium aan de hand van ontwerpkeuzes met meer zekerheid kunnen worden geduid. Hierbij moet rekening gehouden worden met prijsontwikkelingen. Voor een aantal andere opgaven is reeds met een SSK raming gewerkt omdat daarvoor al meer duidelijkheid bestaat over ontwerpkeuzes.

3.1 Verkeersontsluiting Achterom via Goeman Borgesiusweg (noodzakelijk)

De uitbreidingslocatie (locatie 7) aan de noordkant van de begraafplaats biedt in de nieuwe situatie de grootste begraafcapaciteit. Het ontwikkelen van dit gebied tot begraafplaats heeft een belangrijke consequentie als het gaat om de verkeersontsluiting van het Achterom.

Het Achterom, dat leidt naar de achterkant van de woningen aan de Stationsweg, is bereikbaar via de Goeman Borgesiusweg. Hier is voor deze bewoners ook parkeergelegenheid om de Stationsweg zoveel mogelijk te ontzien. Met het ontwikkelen van de uitbreidingslocatie aan de noordkant komt een deel van de Goeman Borgesiusweg te vervallen (zie onderstaande afbeelding 4). Een alternatieve route om toch het 'Achterom' te bereiken is gevonden.

Afbeelding 5: Deel Goeman Borgesiusweg afsluiten

De opgave voor de ontsluiting van het Achterom, in relatie tot de uitbreiding aan de noordkant, kent de grootste consequenties voor omwonenden. In twee informatiebijeenkomsten (d.d. 12 en 16 september 2019) is met omwonenden gesproken, zijn de plannen gedeeld en is opgehaald wat bewoners er van vinden. Verder is in een terugkoppelingsbijeenkomst op 2 december 2019 inzicht geboden in twee mogelijke oplossingen. Zo is er een variant denkbaar die ontsluit over het voorplein bij de hoofdingang van de begraafplaats en daarmee aansluit op de Thorbeckelaan en andere variant (zie onderstaande) gaat uit van een verlegde Goeman Borgesiusweg en ontziet het voorplein. Onderstaande variant is uitgebreid met omwonende besproken en heeft het meeste draagvlak.

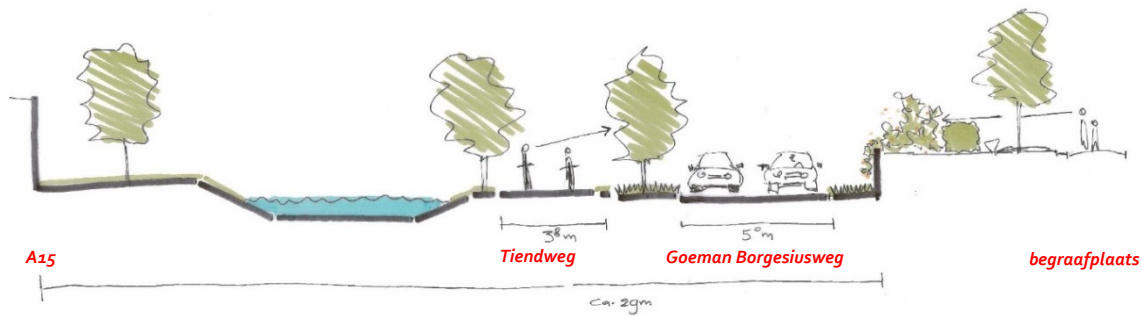
Verleggen van de Goeman Borgesiusweg

Het ontsluiten van het Achterom kan door de Goeman Borgesiusweg naar het noorden te verleggen. In deze variant blijft de ontsluiting voor het autoverkeer ten noorden van de begraafplaats bestaan, en ontstaat er geen conflictsituatie op het moment dat er ook een uitvaart is. Tevens blijft de aansluiting op de Thorbeckelaan vanaf de Savornin Lohmanlaan op dezelfde herkenbare plaats. Daarnaast biedt dit een mooie gelegenheid om de bestaande kabels en leidingen onder de huidige weg eveneens te verplaatsen en terug te brengen onder de Goeman Borgesiusweg. De benodigde ruimte voor deze nieuwe ontsluiting is te vinden door de begraafplaats minder ver noordwaarts uit te breiden. Dit betekent wel een reductie van ca. 150* graven op locatie zeven. Deze reductie kunnen we opvangen. De 931 nieuwe graven die er in totaal mogelijk te realiseren zijn, zijn niet allemaal nodig om toekomstbestendigheid van de begraafplaats te borgen.

Om de nieuwe ontsluiting te maken zal een deel van het water moeten worden gedempt, dit moet gecompenseerd worden.

Afbeelding 6: Schetsontwerp nieuwe ontsluiting Achterom via een verlegde Goeman Borgesiusweg

Afbeelding 7: Dwarsprofiel nieuwe ontsluiting Achterom via een verlegde Goeman Borgesiusweg

Investeringen

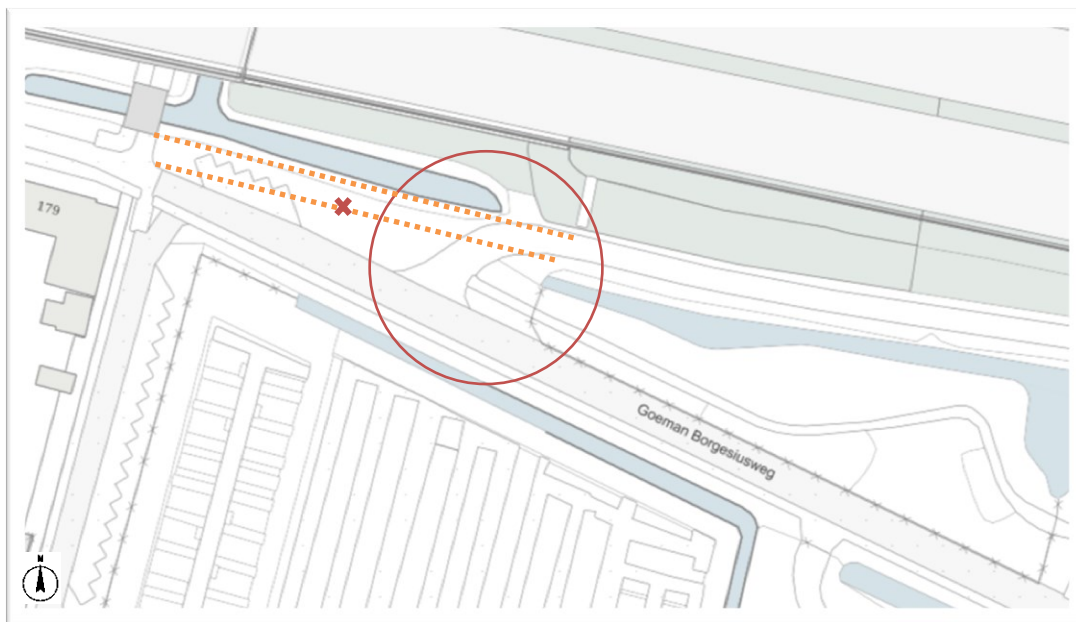
Het verleggen van de Goeman Borgesiusweg vraagt een investering van € 408.750,- (ex BTW). Hierbij is uitgegaan van het complete werk, inclusief opbreken en afvoeren van de huidige verhardingen, ontgraven en afvoeren van gravel en funderingen, aanbrengen van een nieuw zandbed en leveren en aanbrengen van gebakken klinkers. Ook is er een percentage risico opgenomen en de VAT kosten. Met de verdere detaillering van het ontwerp en het maken van keuzes kunnen de investeringskosten lager uitpakken.

Het Achterom als fietsstraat

Met de uitwerking van het Verkeer- en mobiliteitsplan (vastgesteld d.d. 16 mei 2017) is geconstateerd dat het 'Achterom' als potentiële fietsverbinding tussen het centrum en het station beter moet kunnen fungeren. De herkenbaarheid van deze fietsverbinding moet beter. Dit zou kunnen betekenen dat de fietsintensiteit mogelijk zal toenemen. Om dit in goede banen te leiden is het de ambitie om het Achterom in te richten als een fietsstraat, waarbij het principe 'auto te gast' wordt gehanteerd. Hiervoor bestaat een separaat project. Onderlinge werkzaamheden worden op elkaar afgestemd.

3.2 Doortrekken regionale snelfietsverbinding Tiendweg (noodzakelijk)

De uitbreiding aan de noordkant grenst aan de regionale snelfietsverbinding Tiendweg. In de huidige situatie buigt de Tiendweg af en vindt aansluiting op de Goeman Borgesiusweg. Deze bocht zal moeten verdwijnen en de Tiendweg zal in een vloeiende lijn rechtdoor getrokken worden om vervolgens weer aan te sluiten op de snelfietsroute. Hiermee komen de vijf parkeerplaatsen te vervallen.

Afbeelding 8: Recht doortrekken van de regionale snelfietsverbinding Tiendweg

Opgave

Het recht doortrekken van de regionale snelfietsroute Tiendweg over een afstand van ongeveer 80 meter. En het verleggen van de put van het stamriool (zie paragraaf 2.7 *noodzakelijke ingrepen*; kabels en leidingen) is noodzakelijk om de uitbreidinglocatie zeven aan de noordzijde te kunnen ontwikkelen tot begraafplaats.

De vijf parkeerplaatsen die gaan verdwijnen kunnen worden gecompenseerd op het moment dat het Achterom tot fietsstraat wordt ontwikkeld. Door de huidige parkeerplaatsen in een haakse hoek te situeren ontstaat er meer mogelijkheid tot parkeren.

Investeringskosten

Het verleggen en daarmee recht doortrekken van de regionale snelfietsverbinding Tiendweg vraagt een investering van € 104.821,- (ex BTW). Hierbij is uitgegaan van het complete werk. Tevens is er een percentage risico opgenomen en de VAT kosten. Met de verdere detaillering van het ontwerp en het maken van keuzes kunnen de investeringskosten hoger of lager uitpakken.

Voor deze investeringskosten kan de gemeente aanspraak maken op maximaal 50% cofinanciering (ca. € 50.000,-) vanuit de provincie Zuid-Holland in het kader van de subsidieregeling Mobiliteit, *Verbeteren fietsnetwerken*.

3.3 Voorplein (ambitie)

Met de komst van een nieuw beheerdersonderkomen (lees hoofdstuk 4) is een meer uitnodigend voorplein en een betere verbondenheid met de ingang van de begraafplaats gewenst. Hierdoor komt het gebouw dat deels een publieksfunctie krijgt, ruimtelijk gezien beter tot zijn recht. Het grootste deel van het bestaande plein wordt niet herontwikkeld. De beeldbepalende bomen blijven bestaan evenals de parkeerfunctie die het plein biedt.

Opgave

De entree van het voorplein zal opnieuw ingericht worden. Waarbij onderscheid wordt gemaakt in een verkeersfunctie voor het autoverkeer dat gebruik maakt van de parkeerplaats. En een verblijfsfunctie die fungeert als de verbinding tussen de hoofdingang van de begraafplaats en het nieuwe beheerdersonderkomen. Dit gedeelte zal met name intensief gebruikt worden gedurende een uitvaartdienst. Door differentiatie in materiaalgebruik worden deze twee functies zichtbaar van elkaar gescheiden. Verder zal een aantal kleine aanpassingen worden gedaan zodat er een looproute ontstaat die tijdens een drukke uitvaart ingezet kan worden om daarmee de Thorbeckelaan zo snel mogelijk te ontlasten.

Afbeelding 9: Ontwerpschets voorplein begraafplaats

Investeringsen

Het herinrichten van een deel van het voorplein vraagt een investering van € 116.695,- (ex BTW). Hierbij is uitgegaan van het complete werk, inclusief opbreken en afvoeren van de huidige verhardingen, ontgraven en afvoeren van gravel en funderingen, aanbrengen van een nieuw zandbed en leveren en aanbrengen van gebakken klinkers. Tevens is er een percentage risico opgenomen en de VAT kosten. Met de verdere detaillering van het ontwerp en het maken van keuzes kunnen de investeringskosten hoger of lager uitpakken.

3.4 Tweede toegangspoort aan de noordkant inclusief parkeren (ambitie)

De begraafplaats grenst aan de noordkant aan de Tiendweg. Dit is een regionale snelfietsroute. Tevens maakt de noordkant van de begraafplaats onderdeel uit van een groenverbinding die parallel aan de Rijksweg A15 loopt. Het uitbreiden van de begraafplaats aan de noordzijde biedt een mogelijkheid om visueel een meer parkachtige omgeving te creëren. Door gebiedseigen bomen en beplanting te gebruiken en de structuur van de begraafplaats ook in de uitleglocatie door te trekken ontstaat er een geheel.

Om dit ook meer zichtbaar te maken is een tweede toegangspoort met een gelimiteerde parkeervoorziening gewenst. De huidige toegangspoort aan de noordzijde heeft niet de uitstraling die we willen nastreven. De parkeervoorziening kan tevens dienen als overloop parkeervoorziening voor de (nieuwbouw) woningen in de Staatsliedenbuurt.

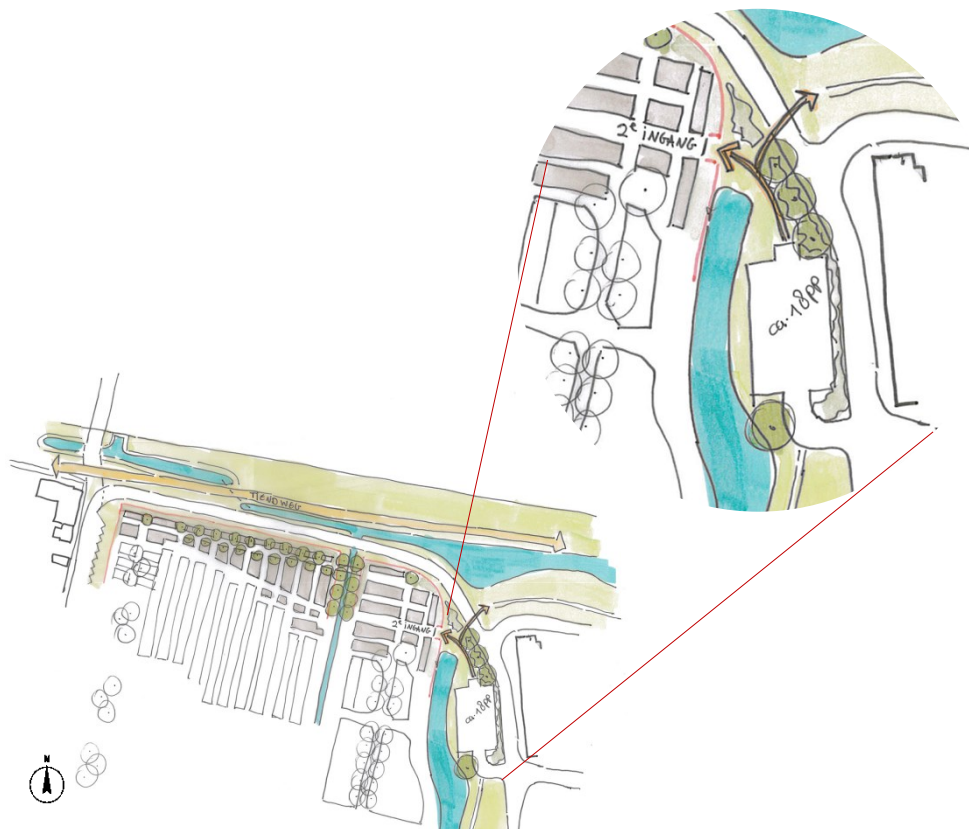
In de toekomst zou het een mogelijkheid kunnen zijn om de tweede toegangspoort aan de noordkant intensiever te gebruiken als ingang bij een uitvaart, en zo de reguliere route – via de Thorbeckelaan – meer te ontlasten.

Afbeelding 10: Referentiebeeld toegangspoort begraafplaats St. Odulphus

Opgave

Aan de noordkant wordt een ruimtereservering gedaan van ca. 500m² voor het realiseren van een tweede toegangspoort die de uitstraling heeft van de bestaande hoofdingang. De locatie (zie afbeelding 10) vindt aansluiting bij de reeds vergunde zes parkeerplaatsen in het kader van de herontwikkeling van de Staatsliedenbuurt. We reserveren hier meer ruimte en maken een verbinding met een toegangspoort gesitueerd aan de noordoost kant van de uitbreidingslocatie. Mogelijk kan in de toekomst deze ingang intensiever gebruikt worden op momenten dat er een uitvaart plaats vindt.

Afbeelding 11: Geografische aanduiding 2e toegangspoort, inclusief parkeren

Investeringsen

Voor de tweede toegangspoort, en de gelimiteerde parkeervoorziening aan de noordzijde begroten we een investeringsbedrag van € 22.500,- voor het straatwerk en € 30.000,- voor een toegangspoort. Dit brengt het totaal op € 68.145,- (ex BTW). Hierbij is uitgegaan van het complete werk. Ook is er een percentage risico opgenomen en de VAT kosten. Met de verdere detaillering van het ontwerp en het maken van keuzes kunnen de investeringskosten lager uitpakken.

3.5 Opnieuw asfalteren bestaande wandelpaden (ambitie)

De bestaande paden op de begraafplaats worden in het geheel ook aangepakt. Deze worden opnieuw geasfalteerd. Niet alle bestaande paden hebben dezelfde ondergrond en er is een verschil in materiaal gebruik (asfalt, half verharding, grind en klinkers). Dit betekent dat bij een deel van de velden er meer moet gebeuren in de ondergrond om er asfalt als bovenlaag op te kunnen aanbrengen. Bij andere delen is het slechts de toplaag die vervangen moet worden.

Opgave

Het opnieuw asfalteren van 8580 vierkante meter bestaand wandelpad op de begraafplaats.

Investeringen

Het opnieuw asfalteren van de bestaande paden op de begraafplaats vraagt een investering van € 308.880,- (ex BTW). Dit is het totale investeringsbedrag inclusief bijkomende kosten. Hierbij is uitgegaan van het complete werk, inclusief opbreken en afvoeren van de huidige verhardingen, ontgraven en afvoeren van gravel, aanbrengen van een nieuwe asfalt laag. Doordat het feitelijk gaat om regulier beheer- en onderhoudswerkzaamheden worden deze kosten niet meegenomen in de kredietaanvraag voor de uitbreidingsplannen, maar te zijner tijd gedekt uit de reguliere beheer- en onderhoudsmiddelen.

3.6 Tijdig ruimen van graven

Naast de zes inbreidingslocaties en de uitbreiding aan de noordkant (locatie 7), is het tijdig ruimen van bestaande graven een belangrijke voorwaarde om toekomstbestendig te zijn. Nu de administratie op orde is, wordt inzichtelijk op welke locaties binnen afzienbare tijd geruimd kan worden waardoor nieuwe begraafcapaciteit ontstaat.

In dit projectplan wordt een grote ruimingsoperatie opgenomen. Op veld O/N/A rij A TM Z ontstaat er na ruiming ruimte voor 294 nieuwe begraafcapaciteit. Doordat we te maken hebben met andere afmetingen van een graf dan vroeger, moeten we rekening houden met ongeveer 20% minder capaciteit ten opzichte van het huidige aantal. Het ruimen van de oude grafrijen levert dus per definitie minder capaciteit op. De 'winst' zit hem bij deze ruimlocaties in de tijd. Het ruimen en opnieuw in gebruik nemen van de locatie is een relatief eenvoudigere en snel uit te voeren opgave. De reductie in aantal graven kan worden opgevangen door de nieuwe ontwikkellocaties.

De verwachting is dat er vanaf 2022 op het veld O/N/A rij A TM Z substantieel veel ruimte ontstaat om te ruimen, doordat grafrechten zijn verlopen en nabestaanden afstand doen van grafrechten. Vanaf 2022 kan een grootschalige ruimingsoperatie plaats vinden.

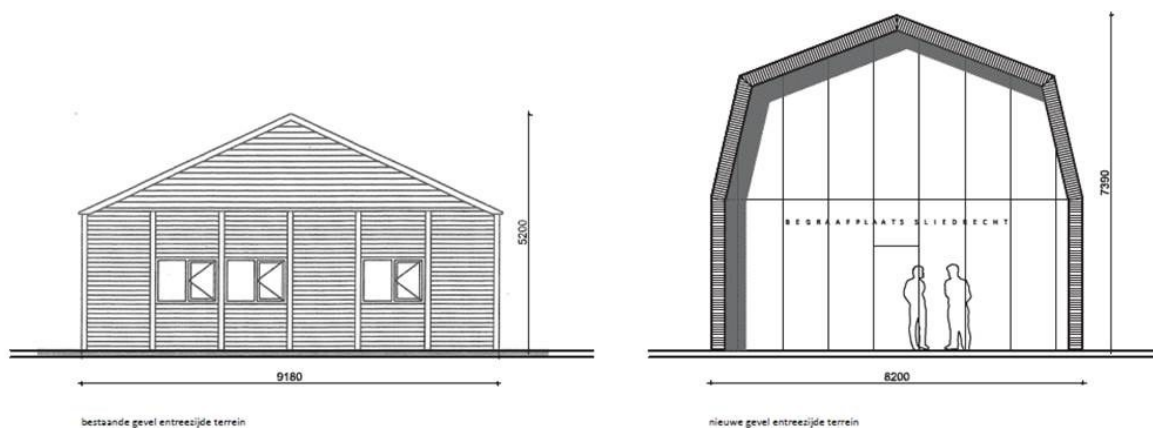
4. Beheerdersonderkomen

Het beheerdersonderkomen heeft een belangrijke (publieke) functie voor de begraafplaats. Het verdient daarmee dezelfde kwalitatieve uitstraling als de begraafplaats zelf. Naast dat het beheerdersonderkomen wordt gebruikt als opslagloods voor materialen en machines voor het onderhouden van de begraafplaats, met daarbij wat primaire nevenfuncties als een kleine keuken, kantine en kantoor/opslagruimte. Heeft het beheerdersonderkomen een belangrijke publieksfuncties. Nabestaanden kunnen hier terecht voor bijvoorbeeld het ophalen van een urn en/of het verkrijgen van informatie. Maar ook een aantal primair voorzieningen willen we beter faciliteren, even schuilen voor de regen of een toiletbezoekje moeten in de nieuwe situatie uitnodigend zijn en qua uitstraling passen bij de context waarin mensen op een bepaald moment verkeren.

Het huidige onderkomen is daarmee als opgave benoemd. Het geheel is nu enigszins gedateerd en niet meer passend bij de uitstraling die wordt nagestreefd. Ook kent het beheerdersonderkomen achterstallig onderhoud. Met de ontwikkeling om de begraafcapaciteit te vergroten ontstaat een uitgelezen kans om ook het beheerdersonderkomen te vernieuwen en het de uitstraling mee te geven die het verdient.

Afbeelding 12: Studie impressie bezoekersruimte urnenoverdracht

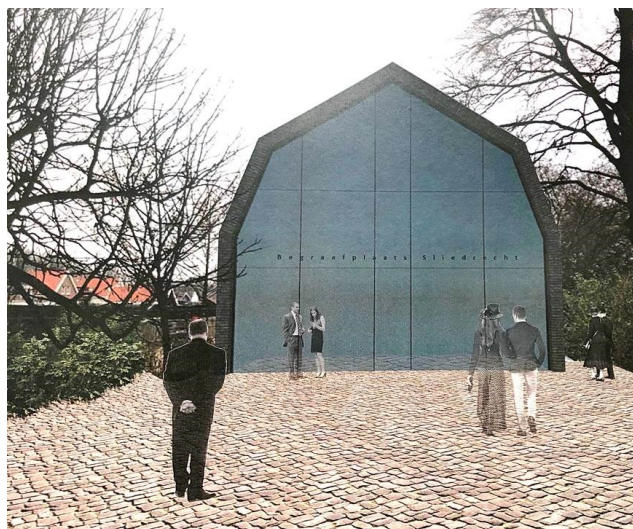
Afbeelding 13: Studie impressie vooraanzicht beheerdersonderkomen i.r.t. oude gebouw

In deze fase van het project is door de afdeling Vastgoed van het Service Centrum Drechtsteden (SCD) een haalbaarheidsstudie opgesteld en een kostenraming gemaakt.

Het daadwerkelijk verder ontwerpen en vormgeven van het nieuwe beheerdersonderkomen, gevolgd door de realisatie vindt in de volgende fase plaats (na toekenning van het krediet).

Hiervoor zal eerst een architectenselectie plaatsvinden tussen drie regionale architecten.

Om die reden moeten de getoonde impressies slechts ter inspiratie worden beschouwd.

Afbeelding 14: Studie impressie vooraanzicht

Investerings

Op basis van kengetallen is er een investeringsbedrag nodig van € 1.189.404,- (ex. BTW) voor de realisatie van het nieuwe beheerdersonderkomen. In dit bedrag zitten alle noodzakelijke kostenposten om het gebouw te ontwerpen, te realiseren en de bouw te begeleiden. Daarbij is het nieuwe onderkomen voorzien van alle duurzaamheidsmaatregelen die de komende jaren standaard zijn.

5. Juridisch- planologisch

De beoogde inbreidingslocaties zijn allemaal binnen de contouren van het geldende planologische kader te realiseren. Enkel de uitbreiding aan de noordkant (locatie 7), en de daarbij komende opgave, vraagt om een bestemmingsplanwijziging. Hier moet de bestemming *Maatschappelijk*, met daarbij een functieaanduiding *begraafplaats* worden toegevoegd.

Voor het nieuwe beheerdersonderkomen moet het bestaande bouwvlak worden vergroot, om daarmee de realisatie van het nieuwe gebouw mogelijk te maken. Hiervoor kan de *kruimelgevallenregeling* worden toegepast.

Voor de bestemmingsplanwijziging moeten de aspecten bodem en ecologie nader worden onderzocht. Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering, maar moet wel goed worden gemotiveerd.

Investerings

Voor de juridisch- planologische onderdelen hanteren we een investering van € 3000,- voor het opstellen van een nieuw bestemmingsplan. De onderzoeken bodem en ecologie zijn geraamd op € 759,- voor ecologie en € 3.320,- voor bodem. Daarmee komt de totale investering voor het nieuwe bestemmingsplan op € 7.079,-

Voor het beheerdersonderkomen moet een percentage van de bouwkosten aan leges worden betaald. Dit komt neer op een bedrag van € 14.500,-

De totale investeringskosten voor het juridisch- planologische onderdeel van het project komt daarmee op € 21.579,- (ex BTW).

6. Participatie en communicatie

De ruimtelijke ontwikkelingen en de uitvoeringstermijn van het project zijn fors. Het is daarom belangrijk om de direct belanghebbenden van de verschillende deelopgaven te blijven betrekken bij de plannen en uitvoering en tijdig te blijven communiceren. In dit hoofdstuk wordt onderscheid gemaakt in de communicatieve kant, het eenzijdig informeren en de participatieve kant, belanghebbenden op een bepaald niveau mee laten praten over de ontwikkeling.

In opmaat naar dit projectplan zijn direct belanghebbenden – wonend aan de Stationsweg, met hun achterkant aan het Achterom – reeds betrokken en is via de gebruikelijke communicatiekanalen van de gemeente informatie gedeeld met inwoners. In de verdere concretisering en uitvoering van de plannen gaan we hiermee door.

6.1 participatie

Daar waar participatie meerwaarde heeft voor het plan is dat reeds toegepast en blijven we afstemming zoeken met belanghebbenden. Het gaat hier met name over de ontsluiting van het Achterom. In de verdere concretisering van het plan – als het bijvoorbeeld gaat over de typologie aan beplanting en groene aankleding waar omwonenden zicht op hebben – zullen bewoners worden betrokken.

6.2 communicatie

Zoals al in de inleiding benoemd is de begraafplaats op de huidige locatie een plek waar veel inwoners uit de gemeente een speciale band mee hebben. Dat betekent dat niet alleen direct omwonenden goed geïnformeerd moeten worden, ook de andere inwoners van Sliedrecht houden we op de hoogte. Daarvoor worden de verschillende communicatiekanalen van de gemeente ingezet.

Op het moment dat het projectplan is goedgekeurd en de uitvoering van het project begint, organiseren we een informatiebijeenkomst voor al onze inwoners.

Investeringsen

Gedurende het gehele project is communicatie en participatie een belangrijk onderdeel. Hiervoor wordt bedrag van € 30.000,- (ex BTW) geraamd.

7. Planning

Niet alle deelopgaven kunnen tegelijkertijd worden uitgevoerd. Ten aanzien van het kunnen blijven faciliteren van voldoende begraafcapaciteit is het ook niet noodzakelijk dat alle zeven locaties tegelijkertijd worden ontwikkeld. Wel moet er binnen vier tot zes jaar substantieel begraafcapaciteit bij komen om voldoende beschikbare ruimte te kunnen blijven aanbieden. Dit kan door middel van het ontwikkelen van nieuwe locaties of door het ruimen van oude bestaande grafrijen.

We kiezen voor een gefaseerde aanpak, zodat de begraafplaats tijdens de uitvoeringswerkzaamheden altijd z'n functie kan blijven vervullen. Dit heeft naar alle waarschijnlijkheid een effect op de uitvoering van de werkzaamheden. Hierover zullen specifieke afspraken met een betreffende aannemer worden gemaakt.

Onderstaande planning geeft op hoofdlijnen een overzicht van wanneer, welke deelopgaven gerealiseerd kan worden. De fasering in uitvoering betekent ook een fasering in de financiële middelen die beschikbaar moeten zijn. De investeringskosten kunnen daarmee ook door de jaren heen worden toegekend.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Begraafcapaciteit						
Locatie 1						X
Locatie 2	X					
Locatie 3			X			
Locatie 4		X				
Locatie 5		X				
Locatie 6		X				
Locatie 7			X	X	X	X
Ruimen veld						
O/N/A rij A TM Z				X		
Verleggen Goeman Borgsuisweg & Tiendweg		X				
Verleggen kabels en leidingen		X				
Beheerdersonderkomen		X				
Voorplein			X			
2^e toegangspoort						X
Asfalteren bestaande paden						X
Hondenuitrenveld				X		
Juridisch-planologisch		X				
Comm. & Participatie						
			structureel			

8. Investeringskosten

Onderstaand overzicht toont per deelopgave de benodigde investeringskosten. De investeringskosten zijn gebaseerd op de inzichten van nu en op prijspeil 2019. De doorlooptijd van het project, in relatie tot de ontwikkelingen in de bouwwereld, vraagt enige onzekerheidsmarge. Daarbij zijn ook nader te bepalen ontwerpkeuzes van invloed op de investeringskosten. Hiervoor is de post onvoorzien opgenomen. Mocht bij de uitvoering van het project bijsturing in kosten en of ontwerp/ingrepen noodzakelijk zijn, dan behoort dit tot de mogelijkheden.

Doordat een 'begraafplaats' en alles wat daar bij hoort geen aanspraak kan maken op het BCF (BTW Compensatiefonds) moeten de investeringsgelden met 21% BTW worden verhoogd. Dit komt daarmee neer op bedrag van € 8.258.886,- inclusief BTW.

Totale investeringskosten	
	Totaal
Begraafcapaciteit	
Locatie 1	€ 26.914,-
Locatie 2	€ 51.920,-
Locatie 3	€ 55.165,-
Locatie 4	€ 395.890,-
Locatie 5	€ 46.728,-
Locatie 6	€ 1.129.260,-
Locatie 7	€ 1.194.160,-
	€ 2.900.038,-
Goeman Borgesiusweg	€ 408.750,-
Verleggen Tiendweg	€ 104.821,-
Voorplein	€ 116.695,-
2e toegangspoort & parkeren	€ 68.145,-
Nieuwe aanplant groen	€ 439.107,-
Kabels en Leidingen	
Stamriool	€ 182.872,-
Hogedruk gas (Stedin)	€ 285.560,-
Elektra MS tracés (Stedin)	€ 71.390,-
Elektra OV kabels (Stedin)	€ 10.384,-
Afvoeren 700m3 grond PFAS	€ 100.000,-
Beheerdersonderkomen	€ 1.189.404,-
Juridisch-planologisch	€ 21.579,-
Communicatie & Participatie	€ 30.000,-
Subtotaal	€ 5.928.745,-
Capaciteitsinzet 2020-2025	€ 656.013,-
Inflatie ca. 2% per jaar	€ 240.767,-
Totale investeringskosten ex BTW	€ 6.825.525,-
Totale investeringskosten incl. BTW	€ 8.258.886,-

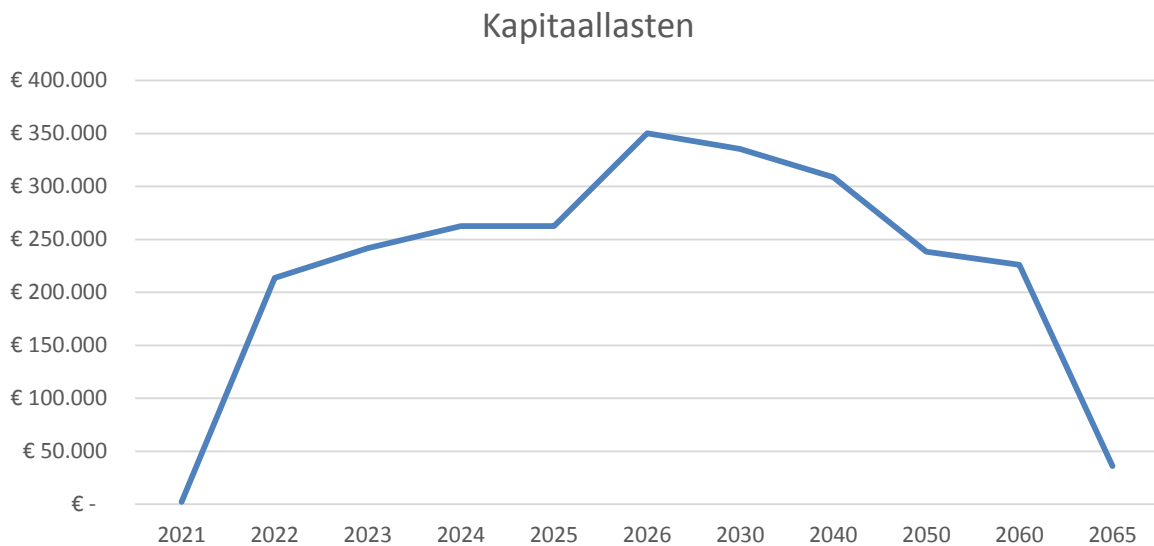
Het totale project kost **€ 8.258.886,- incl. BTW**. Er worden zo min mogelijk kredieten aangemaakt. Leidend is de afschrijftermijn en het uitvoeringsjaar. Op basis hiervan komen we tot de volgende kredieten per jaar. Deze kwalificeren we als sub-kredieten. Het gehele project is één kredietaanvraag bij de gemeenteraad.

Krediet	Bevat	2020	2021	2022	2023	2024	2025
7XXX Uitvoering begraafplaats 2020	locatie 2	51.920	0	0	0	0	0
7XXX Uitvoering begraafplaats 2021	Locatie 4, 5 en 6	0	1.571.879	0	0	0	0
7XXX Uitvoering begraafplaats 2021 gebouw	Beheerdersonderkomen	0	1.189.404	0	0	0	0
7XXX Uitvoering begraafplaats 2021 Goeman Borgesiusweg/Tiendweg	Verleggen Goeman Borgesiusweg & Tiendweg & Stamriool	0	696.443	0	0	0	0
7XXX Uitvoering begraafplaats 2021 - K&L	Verleggen Kabels en Leidingen (Stedin)	0	367.334	0	0	0	0
7XXX Uitvoering begraafplaats 2021 onderzoekskosten	Juridisch planologisch	0	21.579	0	0	0	0
7XXX Uitvoering begraafplaats 2022	Locatie 3	0	0	55.165	0	0	0
7XXX Uitvoering begraafplaats 2022 voorplein	Voorplein	0	0	116.695	0	0	0
7XXX Uitvoering begraafplaats 2022 - 2025	Locatie 7	0	0	465.657	521.939	32.405	274.160
7XXX Uitvoering begraafplaats 2025	2e toegangspoort en locatie 1	0	0	0	0	0	95.059
7XXX Uitvoering begraafplaats - 2023-2025 groen	Groen op gehele begraafplaats	0	0	0	146.369	146.369	146.369
7XXX Uitvoering begraafplaats 2020- 2025 VAT	Communicatie & participatie, capaciteit, en inflatie	130.860	202.433	144.077	155.525	127.721	166.164
Totaal ex BTW		182.780	4.049.072	781.594	823.833	306.495	681.752

Kapitaallasten

Op basis van bovenstaande kredieten komen we tot de volgende kapitaallasten, het maximum wordt bereikt in 2026 (€ 350.129,-) als alle onderdelen uitgevoerd zijn. Daarna zit er een jaarlijkse afbouw in richting 2065.

Bij de kapitaallasten is rekening gehouden met een bedrag van €9.600,- vanaf 2026 voor structureel extra onderhoudskosten voor de begraafplaats. Verder houden we vanaf 2023 – na realisatie van het beheerdersonderkomen – rekening met een extra bedrag van € 11.200,- aan vastgoedexploitatiekosten, zoals onderhoud en overige exploitatielasten (*verzekering, OZB en Waterschapsbelasting* (€ 3.204,-).

Afbeelding 15: Kapitaallasten i.h.k.v. investeringskosten begraafplaats

9. Risico's en beheersmaatregelen

Risico	Beheersmaatregel
Bezwaar en beroep t.a.v. omgevingsplan uitbreidingslocatie 7	Tijdig betrekken en informeren van belanghebbenden
Bezwaar en beroep t.a.v. het verleggen van een deel van de Gouman Borgesiusstraat (noordkant)	Tijdig betrekken en informeren van belanghebbenden
Bezwaar en beroep t.a.v. de omgevingsvergunning voor het nieuwe beheerdersonderkomen	Tijdig betrekken en informeren van belanghebbenden
Onzekerheid in uitvoering qua doorlooptijd	- Strakke planning - Goede afstemming en afspraken met aannemer - Goede monitoring - Afstemming met planning van een uitvaart
Bodem/grondverontreiniging PFAS	- Tijdig onderzoek - Eigen (tijdelijke) gronddepot - Kostenpost opgenomen in de projectbegroting
Lange uitvoeringstermijn	- Tijdig en continu communiceren met samenleving - Monitoring van de investeringskosten t.a.v. eerste ramingen - Monitoring op demografische cijfers (toename/afname sterfte)
Bijkomende extra investeringskosten door prijsstijgingen	- Goede monitoring van de financiële middelen - Gefaseerde krediettoekenning per ontwikkelfase - Tijdig communiceren naar college/ raad bij afwijkingen - Kosten/baten analyse bij onvoorziene extra investeringen - Deelontwikkelingen vooruit schuiven in tijd
Beschadiging of noodzakelijke kap van bomen	- Nadere analyse waardevolle bomen - Monitoring bij uitvoering - Inkorten kruinen van bomen - Specificeren definitief ontwerp
Overstromingskansen door grondwaterstijging	- Drainage aanleggen bij ontwikkellocaties - Extra waterberging

Gemeente
Sliedrecht